

Két félből — egész

Még ott ágál a daru az épület végén, de már teljes szépségében csodálható előlőnézetben az MTA újszegedi biológiai központjának laboratóriumi épülete. A 103 méter hosszú épület két részletben készült, s így egyik felében eddig is végezhetőek voltak a tudományos kutatások. Kár, hogy tavaly megtorpanás történt az építkezésen, s a tervezett 55 millió forint helyett mindössze 13 millió forint értékű munkát végeztek el az építők

Somogyi Károlyné felvétele

Két szegedi vállalatnál:

Mennyi lesz a nyereségrészesedés?

Számolgatnak a vállalatoknál, osztanak, szoroznak, s naponta kérdezik a könyvelőket, lesz-e nyereségrészesedés? A válaszok elég bizonytalanok, még ott sem merik pontosan megmondani, ahol tudják. Hátha közbe jön valami a mérlegbeszámoló ellenőrzésekor. A nagy összegezés szerint a szegedi és a Csongrád megyei iparvállalatok nyereséggel zárták az elmúlt esztendő. Az előzetes adatok 573 millió nyereségről beszélnek, amely, ha nem is sokkal, de körülbelül 7 millió forinttal több a tavalyelőttinél. Ez azt is jelenti, hogy csökkent a nyereség növekedésének üteme. Természetesen a nyereség sem egyformán növekedett a vállalatoknál, sőt lesznek olyanok is, ahol nem tudnak részesedést osztani. Két szegedi nagyvállalat eredményeit szemlélve például az látszik valószínűnek, hogy a Délmagyarországi Építő Vállalatnál nem, a Kenderfonó és Szövőipari Vállalatnál pedig osztanak nyereségrészesedést a dolgozóknak.

A DÉLÉP tavalyi tervét 98,5 százalékra teljesítette,

így az előre elhatározott 700 millió termelési érték helyett csak 689 millió forint értékűt állítottak elő, amely ugyan valamivel több a tavalyelőttinél, de kevesebb annál, amelynek révén nyereséggel zárhatták volna a múlt évet. A kormány által kiemelt beruházások zöme jól haladt, egyedül a biológiai kutatóintézet építkezésével maradtak el. A vállalat önmagát erőteljesen fejlesztette, ékes bizonyíték erre az üzembehelyezett szegedi házgyár. A hirtelen fejlesztés persze azonnal nem „fiadzik”, inkább fordítva, lemondásra kényszerít. de abban a reményben, hogy később meghozza a hasznót.

Miért nem sikerült az építőknek elérni az elképzelt 70 millió forintos nyereséget? Két fő okot emlegetnek: a házgyári beruházásnál kulált állami dotáció elmaradt, s tavaly romlott a vállalat gazdasági tevékenysége. Ezért úszott el a nyereség, ha lesz is valami eredmény, alig haladja meg a 10 millió forintot. Ekkora összegből viszont nem lehet R alapot képezni. Talán jövőre lesz nyereség, de ahhoz sokkal

eredményesebb munkát kell végezni majd.

A tavalyi kudarc ellenére sem rossz az DÉLÉP kilátásai. Segítséget ad a vállalat vezetőinek és dolgozóinak az az ösztönzés beismerés, hogy a tavalyi sikertelenség egyik fő okát önmaguk portáján keresték és találták meg. A munkahelyi, munkaszervezési hiányok, a munkafegyelm lazasága is sokat rontott. Erre az esztendőre 25—30 százalékos termelési növekedésre számítanak, körülbelül 900 millió forint értékű az idei produktum. A házgyárban 1500 lakást készítenek, de összesen 1600—1700 lakást kívánnak felépíteni. Lakások mellett tovább folytatják a kormány által is kiemelt beruházásokat, s elkezdik a húsipar új létesítményeinek építését is

A másik nagy szegedi vállalat a kenderfeldolgozóipar jobb esztendőt hagyott a hátamögött, mint az építők. A terveiknek megfelelően 78 millió forint nyereséget szereztek 1971-ben, vagyis eleget tettek a hatékonysági előírásoknak.

A KSZV dolgozói már eddig és érezhették a nyereség hatását, hiszen a tervezett 3,2 százalékos bérfelértékelés helyett tavaly 4,5 százalékkal javították a fizetéseket, elsősorban a három műszakban dolgozó szövművek keresete emelkedett szépen. Ez az összeg valójában a kifizetésre kerülő részesedés „előlege” minden hónapban. Különben a kenderfeldolgozóipar két heti bérnek megfelelő nyereségrészesedést ígért dolgozóinak. Ha figyelembe vesszük a többszörös bérfelértékelést és a kimutatott 78 millió forint nyereséget, akkor szépen teljesítették ter-
vüket.

Ilku Pál Szófiában

Ilku Pál művelődéstügyi miniszter vezetésével tegnap, kedden küldöttség utazott Szófiába — Sztrefan Vaszilev bolgár közoktatásügyi miniszter meghívására — a két minisztérium közötti

Munkások a pártban

Jólesik leírni: szépen haladunk a pártépítéssel. Nem hiába foglalkozik új tagok szervezésével és felvételével Szegeden is több ezer kommunista, nagyon komolyan véve az MSZMP X. kongresszusának szimpatikus határozatát. Ez ugyanis azt hangsúlyozza: „Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a párt munkás jellegének erősítésére, az ipari munkások és más fizikai dolgozók legjobbjainak kommunistává nevelésére, és a pártba való felvételére.”

Szó sincs róla, nem különös embereket toborzunk a magyar nép pártjába, hanem mindenféle foglalkozási és hivatású dolgozók közül a legjobbakat, s különösen a példás életű, szorgalmú munkásokat. S az eredmény kétségtelen. Szegeden 1970-ben 153-mal, tavaly pedig 242 olyan emberrel erősödött a párt, akik két kezük munkájával gyarapítják a szocializmust, ezáltal boldogulnak, és a tisztességük is makulátlan. Olyan férfiakkal és nőkkel, ifjakkal és meglett korúakkal, akiket a forradalmi meggyőződés vezérelt közénk, és az átlagpolgároknál mindig többet akarnak tenni ezért a társadalomért. A párt nemcsak szívesen fogadja soraiba a műhelyek dolgozóit — akik szoros kapcsolatot kötik a pártot a dinamikus élet-
hez, és óvják a bürokratizmus veszélyétől —, hanem a szó szoros értelmében küzd is értük, napról napra igyekszik megnyerni a bizalmukat. Nem elvtelen udvarlással természetesen, hanem azzal, hogy gyakran a népszerűtlenséget, egy-egy kisebb csoport neheztelését is vállalva, a közboldogulásért száll síkra mindenekelőtt.

Általános kommunista törekvés tehát a munkásoknak a párt felé irányítása. Szegeden, ahol igen számottevő az alkalmazotti réteg, különös jelentősége van ennek. Egyik, másik alapszervezetben meg-
megfelelnek ugyan a munkásokról, illetve a pártépítés könnyebbik módját választják néha, de ez a lényegesen mit sem változtat. Nem változtat még akkor sem, ha olykor furcsa dolgok derülnek ki. Megbecsült „öreg szakított” hallottuk: „Engem ugyan még soha senki meg nem kérdezett, akarok-e tagja lenni a pártnak. Nyilván — nem tudok máshoz gondolni — nem néztek ki belőlem, hogy lényegében pártunkivülként is kommunista vagyok.” Mások meg azt kérdezik: „Kikre van tulajdonképpen szüksége a pártnak, mert engem valahogy mindig elkerülnek az elvtársak.”

Mit lehet mondani az ilyen súlyos bírálatokra? Azt, hogy néhol csapnivalóan rossz a pártépítés, és csak formálisan foglalkoznak tagfelvétellel. Nem véletlen, hogy az utóbbi hónapokban viszonylag sok könyvelő, portás, titkárnő, ellenőr stb. tagfelvételi kérelmét hagyta jóvá az alapszervezetek, és hozzájuk képest megcsappant a jelentkező, illetve a felvett munkások száma. Félreértés ne essék, hivatalokban, intézményekben ez magától értetődik, hiszen a pártban minden becsülettel dolgozóknak helye van, aki megüti az előírt politikai szintet, termelővállalatnál azonban, ahol a létszámot zömmel a szövművek, betonkeverők, ácsok, varrólanók stb. teszik ki, elfogadhatatlan az ilyen arány. Hogy kikre van szüksége a pártnak? Semmi esetre sem az olyanokra, akik 1945-ben azért álltak csupán átmenetileg közénk, hogy az akkori szűkös világban így emlétket sóhöz meg gyufához jutni, most meg jobb beosztást, gyorsabb karriert remélnek tőle. Az effélére semmi szükség. Nagyon igaz, vannak a pártban olyanok, akiknek kívül lenne a helyük, a kívülállók némelyikére meg nagy szükség volna a munkásoktól elcsapatban. Néha elhangzik nagy önértékesítés: „Mit keresek én abban a pártban, ahol Z-nek, ennek az ilyennek, meg olyanoknak is helye van?” Pedig így nem szabadna beszélni. A pártot elmarasztalni azért, mert a soraiba számító egyének is

befurakodtak? De hiszen a párt eleven organizmus, nincs és nem is lehet hermetikusan elzárva a társadalomtól, ezért megeshet, hogy egy-egy ajánló elfoglaltsága, hanyagsága vagy éppen felelőtlensége miatt, illetve a taggyűlés rábólintása folytán úgynevezett „flekkes” embereknek is sikerül bejutni a kapun. Az ilyen eset azonban elég ritka, s ha kiderül, a párt eltávolítja sorából a nem odavalókat.

Miért mondják, hogy nehezebb szót érteni például a kőművessel, mint az irodai nyilvántartóval? Hogyan lehetséges, hogy a munkások helyett ott is hamarabb vesznek fel hivatalnok, vagy alkalmazotti foglalkozási párttagot, ahol termelőmunka folyik, és ráadásul nagyon jól ismerik a pártépítési elveket? Kétségtelen, az előbbieknél több a veszélyesség, a fáradság. Ha csupán azt vesszük figyelembe, hogy a különféle szegedi munkahelyekre 13 ezren járnak be a környékről, és utaznak este vissza, továbbá elég nagy a vándorlás egyik vállalatnál a másikhoz (Szegeden a múlt év januárjától szeptemberig 21 ezer 500 volt a kilépők és mintegy 25 ezer a belépők száma), bizony meg kell vallani: velük nem könnyű foglalkozni kommunistává nevelés céljából. Hatványozottan érvényes ez a nőkre, akiket a férfiaknál jobban leköt a család gondja. Persze van egyéb akadály is. A gépirónó például közelebb van a pártvezetőséghez, az irodában könnyebben elérhető, és általában „megértőbb” is, amikor a pártba lépésről beszélgetnek vele. Finoman viselkedik — ahogy mondani szokás. A vasat kalapáló kovácshoz ellenben le kell menni a műhelybe, ahol örökké nagy a zaj, alig érteni egymás szavát. Az ilyen utat rendszerint külön tervezi a reszortfelelős vagy a megbízottja, mégis gyakran elmarad, közbe jön valami. A húzódozás sok helyütt kétségtelen. A munkás szókimondóbb, „be-beolvas” a vezetőségnek, ami rendkívül népszerűtlen egyesek számára, olykor nehezen elviselhető, s mint mondják, nincs elég idő arra, hogy meggyőzzék az ilyen „elmaradtakat”. Igen, igen, azt is ki szokták sütni ilyenkor, a stílus miatt, hogy az illető „még nem elég fejlett ahhoz, hogy párttag lehessen”. Táplálja az ilyen furcsa és legtöbbször alaptalan ítéletet, hogy a munkásoknak nincsenek úgynevezett szempontjai, szinte semmilyen egyéni érdeke nem fűződik ahhoz, hogy okvetlenül belépjen a pártba, s ha értetlenséget lát, forradalmi szemlélete ellenére is könnyen megbánva érzi magát, és félrehúzódik. „Ha nem kellek, hát nem kellek” — mondja, és végzi tovább a dolgát, amelyet — mivel amolyan fogd meg munka — nemigen szoktak irigyeitől. Bizony, elég jó szem kell ahhoz, hogy észrevegyék a kritizáló-panaszkodó emberben azt az értéket, amely már önmagában is figyelemre méltó, egy leendő kommunista elbírálása esetén.

Többben ujjal mutogatnak a pártból már kizárt, csalom-lopom típusú alakokra, hogy „lám, ez is ott lehetett köztük”. Tehát meglehetősen rosszindulattal nem azt veszik észre, hogy a párt szüntelenül tisztítja és erősíti sorait, hanem rágalmozni, kódozást, sőt gyufagyári Szógi Imréné érdekli, aki 1945 óta elvált kommunistaént dolgozik gép mellett úgy, hogy már hétszer kapott kitüntetést érte, hanem az a néhány becsutott fráter, akitől megszabadult, vagy ezután szabadul meg a kommunisták közössége. Szerencsére nagyon sokan vannak a példás életű, szerény, meggyőződéses elvtársak, akikre nehéz időkben is építhet a párt és az egész társadalom. Belőlük soha nem lehetnek elég sokan az élcsapatban. A szegedi pártszervezetek ezt tartás szem előtt állandónak, és fordítsanak — ahogy a pártkongresszus előírta — különös gondot a munkások felvételére.

F. NAGY ISTVÁN

A nők hét végi éjszakai műszakjának megszüntetéséről tárgyalt a MÉM miniszteri értekezlete

Egy éven belül másodszer került kéddzen a MÉM miniszteri értekezlete elé az élelmiszer- és fagazdaságban dolgozó nők szombat és vasárnap éjszakai műszakjának megszüntetése. Az értekezlet most megállapította, hogy a múlt évi döntés alapján idén több mint 4000 nő dolgozót mentesítettek a vállalatoknál a hétvégi éjszakai munka alól. Teljesen megszüntették ezeket a műszakokat a Mezőgép Tröszt gépjárató és szolgáltató vállalatánál, valamint az édes- és a likőriparban. Egyes iparágakban — például a tej- és a húsiparban — egyelőre csak korlátozottan volt mód a szombati-vasárnapi éjszakai munka alóli mentesítésre. Más iparágakban, egyebek között a konzerv- a hűtő- és

cukoriparban a folyamatos technológia miatt egyelőre még szükség van arra, hogy a nődolgazók szombati és vasárnap éjszaka is bent legyenek munkahelyükön. Vannak azonban olyan üzemek, ahol jobb munkaszervezéssel az eddiginél is több nődolgazót lehetett volna mentesíteni a hétvégi éjszakai műszak alól.

Az értekezlet úgy foglalt állást, hogy azokban az iparágakban, ahol arra lehetőség van, végérvényesen meg kell szüntetni ezeket a műszakokat. Ahol a termelési adottságok nem teszik lehetővé a határozat maradéktalan végrehajtását, ott elsősorban az egyedülálló, kisgyermekes anyákat kell a műszakbeosztásnál előnyben részesíteni.

Hattyastelepen és Rókuson

Tegnap délután a hattyastelepi és a rókusi körzet népfrentbizottságát választották újjá a körzetek lakói. A hattyastelepi választási gyűlésen Barna Lajosné elnököl, a titkári beszámolót Szélpál István tartotta. A népfrent városi elnökségét Rácz Károly képviselte.

Megjelent és felszólalt a elnöke Móczó István, titkára dr. Pintér Aladárné lett. Hattyastelep külső része a városnak, és mint ilyen osztozik a többi városperemen levő település gondjaiban. A bajok egy részén segíteni egyelőre aligha lehet, am akad olyan is, amelyen közös összefogással enyhíteni lehet.

Népes városrésze Szegednek a rókusi. Lakói a népfrentbizottság feladatai között most azt jelölték meg, hogy a munkaslakta területen felnövő új nemzedékek sorsát bölcsödék, óvodák építésének meggyorsításával, játszótérek létesítésével, szórakozási, művelődési lehetőségek megteremtésével segítsék egyengetni.

Népfrentbizottságok újjáválasztása